

Sygn. akt I PK 135/17

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z powództwa „F.” Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.
przeciwko J. M.

o odszkodowanie z tytułu naruszenia przez pracownika zakazu konkurencji,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 kwietnia 2018 r.,

skargi kasacyjnej strony powodowej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w B.

z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt V Pa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w B. wyrokiem z 23 lutego 2017 r. uwzględnił apelację
pozwanego J. M. zmienił wyrok Sądu Rejonowego w B. z 3 listopada 2016 r. w ten
sposób, że oddalił powództwo „F.” Spółki z o.o. o zasądzenie kary umownej z
umowy o zakazie konkurencji.

W skardze kasacyjnej zarzucono naruszenie art. 84 § 1 i 2 k.c. w związku z
art. 86 § 1 k.c. poprzez dokonanie ich błędnej wykładni przez uznanie, że
bezskuteczność uchylenia się powoda od skutków prawnych oświadczenia woli o
odstąpieniu od umowy o zakazie konkurencji złożonego pod wpływem błędu, w
kontekście normy prawnej wyrażonej w art. 84 § 1 i 2 k.c., dotyczy błędu w czystej
jego postaci, podczas gdy powód powoływał jako podstawę tego uchylenia się
kwalifikowaną postać błędu, zatem podstęp, wyrażony w art. 86 § 1 k.c., jako że

pozwany swoim podstępным działaniem świadomie wywołał u powódki mylne wyobrażenie co do rzeczywistych powodów rozwiązania umowy o pracę oraz odstąpienia od umowy o zakazie konkurencji, a w szczególności zapewniając o niekonkurencyjności podejmowanej działalności „przed odstąpienia” przez Prezesa Zarządu powoda od zakazu konkurencji oraz udzielając nierzetelnych informacji co do charakteru podejmowanej przez siebie działalności gospodarczej w pisemnym oświadczeniu z 3 września 2015 r., czym podstępnie wywołał istotny błąd powoda.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano „na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (...)”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawia zasadnej podstawy przedsądu i dlatego nie został uwzględniony.

Ocena ta wynika z treści wniosku. Skarżący odwołuje się do istotnego zagadnienia prawnego, które ma polegać *„na konieczności wyjaśnienia, czy powód skutecznie uchylił się od skutków prawnych oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy o zakazie konkurencji jako zawartego pod wpływem błędu, a właściwie podstęp, wywołanego przez pozwanego, poprzez wywołanie mylnego przeświadczenia, iż pozwany nie ma zamiaru rozpocząć działalności konkurencyjnej oraz na udzieleniu nierzetelnej informacji co do charakteru podejmowanej działalności. Rozstrzygnięcia wymaga kwestia istnienia błędu, a właściwie podstęp w chwili złożenia przez powoda oświadczenia woli o odstąpieniu od zakazu konkurencji. W ocenie odwołującego, objaśnienia wymaga, czy w świetle regulacji art. 84 i 86 k.c. w zw. z art. 88 k.c. skuteczność uchylenia się od oświadczenia woli o odstąpieniu od umowy o zakazie konkurencji należy rozpatrywać jako błąd, a właściwie podstęp czy też zakwalifikować wyłącznie jako błąd co do pobudki pozbawiony doniosłości prawnej lub traktować jako brak błędu w ogóle” (?)*.

Tak sformułowana kwestia nie wykracza poza ocenę zastosowania prawa w konkretnej sprawie, bo w istocie dotyczy oceny czy rozstrzygnięcie w sprawie powoda jest prawidłowe albo wadliwe. Odpowiada to podstawie przedsądu z

art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jednak do tej podstawy skarżący się nie odwołuje i nawet hasłowo nie twierdzi, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Czym innym jest pierwsza podstawa przysądu, czyli istotne zagadnienie prawne. Przedmiotem zainteresowania tej podstawy przysądu jest problem o znaczeniu uniwersalnym dla systemu lub dziedziny prawa. Istotne zagadnienie prawne podobne jest do pytania prawnego z art. 390 k.p.c. Wymaga się wówczas odpowiedniej analizy prawa, orzecznictwa a nawet doktryny, po której to wpierw sam skarżący może stwierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne i dlatego powinien je rozpoznać Sąd Najwyższy.

Tymczasem z treści wniosku wynika, że nie ma w nim istotnego problemu prawnego, lecz jest tylko dążenie do uzyskania oceny zastosowania prawa w sprawie skarżącego. Potwierdza to końcowa część uzasadnienia wniosku, stwierdzająca, iż *„W ocenie odwołującego, kwestia rozstrzygnięcia o skuteczności uchylecia się od skutków prawnych złożonego przez stronę powodową oświadczenia woli sprowadza się zatem do odpowiedzi na pytanie: czy sam fakt istnienia błędu co do pobudki w sytuacji jednoczesnego występowania podstępного zachowania pozwanego uprawnia sąd II instancji do odmowy przyznania powodce prawa do uchylecia się od skutków złożonego oświadczenia woli o odstąpieniu od zakazu konkurencji, w sytuacji, gdy spełnione zostały wszystkie przesłanki przewidziane w art. 88 k.c. Odmienne stanowisko, niż to przedstawione w zaskarżonym orzeczeniu, w zakresie skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu wywołanego podstępnie, a dotyczącego sfery motywacyjnej, wyrażono w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1997 r., I PKN 251/97, dopuszczając możliwość uchylecia się od skutków oświadczenia woli złożonego pod wpływem wskazanego błędu”(?)*.

Istotne zagadnienie prawne nie może być redukowane do oceny stosowania prawa w indywidualnej sprawie skarżącego, ściśle uwarunkowanej sytuacją faktyczną. Wówczas odpowiada to podstawie kasacyjnej - art. 398³ § 1 k.p.c. - i ewentualnie może składać się na podstawę przysądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., jednak nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego, które ma na uwadze art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W przeciwnym razie funkcja tej podstawy przysądu byłaby bezprzedmiotowa i postępowanie kasacyjne stałoby się kolejną (powszechną)

instancją. W sprawie nie można wydzielić istotnego zagadnienia prawnego o uniwersalnym charakterze i takiej randze, jako że w każdym akapicie uzasadnienia wniosku występuje tylko kwestia stosowania prawa w indywidualanej sprawie powódki. Przyjęcie skargi do rozpoznania ze względu na istotne zagadnienie prawne ma na uwadze szerszy interes wymiaru sprawiedliwości (rozwój prawa) a nie indywidualany strony, której sprawa została rozpoznana w dwuinstancyjnym postępowaniu i nie odwołuje się do podstawy przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).